

UDENRIGSMINISTERIET
Nordgruppen

EUK j.nr. 400.A.5-0-0
Den 23. november 2007

REFERAT

Rådsmøde (almindelige anliggen-
der og eksterne forbindelser) den
19.-20. november 2007.

1. Forberedelse af Det Europæiske Råd den 13.-14. december 2007

Der var ingen bemærkninger til den kommenterede dagsorden. Danmark tog spørgsmålet om delegationernes rejseaktivitet i forbindelse med undertegnelsen af Lissabon-traktaten og det efterfølgende topmøde op. Den megen rejseaktivitet sendte et forkert klimapolitisk signal i en tid, hvor reduktionen af CO2-emissioner stod højt på dagsordenen. Undertegnelsen og topmødet burde finde sted i samme by. Ingen delegationer støttede Danmark, dog udtrykte Sverige under et senere dagsordenspunkt sympati for det danske synspunkt.

2. Maritim politik

Overordnet præsentation fra Kommissionen af forslaget til en integreret europæisk havpolitik. Generelt positive reaktioner fra medlemsstaterne, idet en stor gruppe lande dog understregede hensynet til subsidiaritetsprincippet. Ligeledes mange henvisninger til hensynet til international regulering og til indtænkning af regionale aspekter, herunder i forhold til nabolande, f.eks. i Østersøområdet. Kommissionen gentog en tidligere melding om, at man vil undlade at gå ind på mere følsomme områder, men at man generelt opfordrer til større samarbejde og koordinering. Formandskabet udarbejder nu udkast til konklusioner til DER.

3. Kommissionens lovgivningsprogram

Kommissær Wallström præsenterede kort Kommissionens lovgivnings- og arbejdsprogram for 2008. De kommende formandskaber Frankrig og Slovenien bød Kommissionens program velkommen og bemærkede, at det stemte godt overens med slovenske og franske prioriteter.

4. Forberedelse af EU-Kina-topmødet den 28. november 2007

Formanden gav kortfattet status for de foreløbige forberedelser. Situationen i Burma blev fremhævet som centralt politisk emne.

5. Forberedelse af EU-Indien-topmødet den 30. november 2007

Formanden gav kortfattet status for de foreløbige forberedelser. Kommissionen fremhævede navnlig underskrivelsen af aftale om videnskab og teknologi med Indien samt forslaget om oprettelsen af et europæisk erhvervs- og virksomhedscenter i Indien. Situationen i Burma blev fremhævet som centralt politisk emne.

6. Forberedelse af EU-Afrika-topmødet den 8.-9. december 2007

På rådsmødet tiltrådtes den fælles EU/Afrika-strategi samt handlingsplanen med henblik på vedtagelse på EU/Afrika-topmødet den 8.-9. december 2007. HR/SG Solana orienterede om, at han snarest vil udsende en medarbejder til Zimbabwe for bl.a. at se på menneskerettighedssituationen i landet. Såfremt Mugabe deltog i topmødet, var der enighed om vigtigheden af, at EU i Mugabes påhør adresserede menneskerettighedssituationen i Zimbabwe.

7. Det vestlige Balkan

Udenrigsministrene drøftede statusprocessen i Kosovo på baggrund af en orientering om de igangværende forhandlinger fra EU's repræsentant i den trojka, der mægler mellem Beograd og Pristina. Der var bred enighed om, at de kommende tre uger indtil den 10. december 2007, hvor trojkaen skal aflevere en rapport om forhandlingerne til FN's Generalsekretær skal udnyttes bedst muligt. Samtidig var der enighed om, at der også er behov for at forberede tiden efter den 10. december 2007, herunder overveje hvordan Det vestlige Balkans EU-tilnærmelse generelt kan fremmes.

8. Mellemøsten

Der var på rådsmødet en drøftelse af den mellemøstlige fredsproces med fokus på det kommende internationale møde i Annapolis den 26.-27. november 2007, som Rådet udtrykte stærk støtte til. Rådet understregede vigtigheden af det internationale samfunds engagement. Der var enighed i Rådet om yderligere støtte til de to parter i de igangværende forhandlinger og den efterfølgende implementering.

9. Iran

HR/SG Solana briefede kort Rådet om konklusionerne i den seneste IAEA-rapport og om status for sine drøftelser med de iranske myndigheder.

10. Irak

Der var på rådsmødet en drøftelse af situationen i Irak med deltagelse af den irakiske udenrigsminister Hoshyar Zebari. Zebari kom i sit indlæg ind på forbedringer af sikkerhedssituationen i Irak, på økonomiske fremskridt og på naboskabskonferencen i Istanbul den 2.-3. november 2007, herunder om oprettelsen af en støttemekanisme for naboskabsprocessen.

11. Tchad/Sudan-Darfur

Er indarbejdet i dagsordenspunkt 12: Den europæiske sikkerheds- forsvarspolitik (ESDP).

12. Den europæiske sikkerheds- og forsvarspolitik (ESDP)

På forsvarsministermødet blev Forsvarsagenturets driftsbudget for 2008 vedtaget. Den fremlagte analyse af de europæiske militære kapaciteters mulighed for at understøtte det vedtagne ambitionsniveau for krisestyringsoperationer blev vedtaget sammen med anbefalingerne om, at den fremadrettede proces med at afhjælpe de identificerede mangler skulle foregå i et samarbejde mellem Forsvarsagenturet og Militærkomiteen. HR/SG Solanas rapport om en styrkelse af militærstabens evne til planlægning og information af medlemsstaterne, herunder en mindre udvidelse af militærstaben (5 mand), blev godkendt. En længere drøftelse af sammenhænge mellem den skrøbelige regionale politiske situation på Balkan og sikkerhedssituationen i Bosnien viste et behov for, at en fremtidig afvikling af EU operationen i landet skulle

afvente udviklingen i foråret. NATO-EU forholdet blev drøftet, og flere lande fremhævede behovet for, at emnet blev taget op på det kommende NATO Topmøde i Bukarest. Det kommende slovenske EU-formandskab fremlagde sine prioriteter, og der kan ses frem til et halvår, som vil være fokuseret på operationerne på Balkan og i Tchad samt en revision af EU's reaktionsstyrkekoncept.

På det fælles forsvars- og udenrigsministermøde blev det akutte behov for generering af de manglende styrker til EUFOR Tchad/RCA understreget af Solana og operationschefen Pat Nash. Støtte hertil fra styrkebidragende lande. ESDP-rådskonklusioner blev vedtaget.

I margenen af rådsmødet deltog udenrigsministrene i en konference vedrørende forbedring af de civile kapabiliteter. Udenrigsministrene godkendte en rapport om de indtil 2008 gældende civile styrkemål ("Civilian Headline Goals") samt forslaget til nye civile styrkemål, der skal nås senest i 2010.

13. Udvikling og sikkerhed

Emnet var genstand for drøftelsen under det første fællesmøde for udviklings- og forsvarsministre. Der var klar opbakning til rådskonklusionernes indsatsområder: øget koordination mellem fællesskabsinstitutionerne; støtte til reform af sikkerhedssektoren og opbygning af en afrikansk sikkerhedsarkitektur og endelig fremme af samspillet mellem humanitære og militære indsatser. Der skal endvidere igangsættes en analyse af en række landecases med henblik på at forbedre koordineringen af fremtidige indsatser.

Danmark gav udtryk for støtte til en øget og koordineret indsats og redegjorde for de danske erfaringer med civil-militære indsatser. Behovet for særlige indsatser vedrørende kvinder i konflikt blev understreget og arbejdet med den danske handlingsplan for gennemførelse af sikkerhedsrådsresolution 1325 om Kvinder, Fred og Sikkerhed blev nævnt. Støtte til opbygning af en "freds- og sikkerhedsarkitektur" i Afrika var en kendt dansk prioritet, og lå desuden inden for rammen af den kommende EU-Afrika strategi.

14. Økonomiske partnerskabsaftaler

EU-udviklingsministrene drøftede de igangværende forhandlinger om økonomiske partnerskabsaftaler (EPA) mellem 78 udviklingslande i Afrika, Caribien og Stillehavet (de såkaldte AVS-lande) og EU. Handelskommissær Peter Mandelson fremhævede, at Kommissionen arbejdede intensivt på at få aftalerne indgået inden den fastsatte WTO frist den 1. januar 2008. Fra medlemslandenes side blev den udviklingsmæssige dimension i aftalerne fremhævet og Kommissionen blev opfordret til at udvise størst mulig fleksibilitet i de udestående forhandlinger. Det forventes, at ministrene vil drøfte spørgsmålet igen på et ministerrådsmøde i december 2007 på basis af en rapport og anbefalinger fra Kommissionen. Fra dansk side blev der - som ved tidligere drøftelser i Rådet - sammen med to andre medlemslande afgivet en erklæring om, at man i spørgsmålet om markedsadgang i EU for AVS-landene ville have foretrukket told- og kvotefri markedsadgang uden overgangsordninger også for sukker og ris, men at man som led i et kompromis havde accepteret forslaget. Endvidere tog man afstand fra etablering af særlige beskyttelsesforanstaltninger for andre følsomme varer herunder bananer.

15. Orienteringsdebat om effektiviteten af EU's eksterne ageren

I relation til det kommende EU/Afrika-topmøde i Lissabon den 7. – 9. december 2007 drøftede udviklingsministrene konsekvenserne af den nye fælles Afrika-strategi for EU's fremtidige samarbejde med kontinentet. Ambitionen var ifølge udviklingskommissær Louis Michel at opgradere det eksisterende donor/modtager forhold til en egentlig strategisk dialog, som man havde det med lande som Indien og Kina. Dette ville medføre en tættere og mere løbende samarbejde mellem EU's institutioner og Den Afrikanske Union samt inddragelse af civilsamfundet. Endvidere ville man inden for EU se på, hvordan man kunne styrke samarbejdet om udviklingsbistanden til Afrika. Det kommende slovenske formandskab ville gøre børn og kvinder i væbnede konflikter til en prioritetsag. Fra dansk side fremhævede man behovet for at gøre en særlig indsats i relation til kvinder, beskæftigelse af unge og klimaområdet.

16. Skrøbelige situationer

Middagsdrøftelse med Robert Zoellick, Verdensbankens præsident, som hovedtaler. Zoellick tog afsæt i fire typer af skrøbelige situationer: post-konflikt; gradvis fremad; gradvis forfald og langvarige kriser. På grundlag af bankens erfaring nævnte han især behovet for at være tilstede i felten og for fra starten at samarbejde med lokale NGO'er og virksomheder. Herudover var det nødvendigt at råde over fleksible finansielle instrumenter. Han fremhævede samarbejdet med FN. Rådskonklusionerne forudsiger bl.a. et tættere samarbejde mellem kommissionen og interesserede medlemslande om specifikke skrøbelige situationer.

17. EU konsensus om humanitær bistand

Punktet blev vedtaget uden debat.

18. Fremme af landbrug i Afrika

Punktet blev vedtaget uden debat.

19. Partnerskab med Cap Verde

Rådskonklusioner om fremtidige relationer mellem Kap Verde og EU, herunder etablering af et særligt partnerskab, blev formelt vedtaget. Under frokostdrøftelsen blev Kap Verde kort berørt med bred opbakning til det nye partnerskab.

20. (Evt.) Visafacilitering i Georgien

Rådet drøftede Georgiens ønske om at indgå en aftale med EU om visumlempelse og de sidste ugers politiske spændinger i Georgien. Den georgiske regerings konstruktive tiltag for at imødekomme demonstranternes krav blev fremhævet, herunder ophævelse af undtagelsestilstand, valgkommissionens sammensætning samt folkeafstemning om parlamentsvalg. Samtidig klare opfordringer til præsident Saakashvili om at ophæve de fortsatte medierestriktioner, og til at acceptere en passende valgobservatørmission ved det kommende præsidentvalg.

21. (Evt.) Ratifikation af Cotonou-konventionen

Formandskabet opfordrede tre EU-medlemslande, der endnu ikke har ratificeret aftalen om ændring af Cotonou-aftalen mellem udviklingslande i Afrika, Vestindien og Stillehavet (AVS-landene) og EU, til at ratificere hurtigst muligt. Det oplystes samtidig, at 38 AVS-lande havde ratificeret aftalen. Aftalen kan først træde i kraft, når samtlige EU-medlemslande, Fællesskabet og 53 AVS-lande har ratificeret aftalen.

22. Finansforordning for Den 10. Europæiske Udviklingsfond

Punktet blev taget af dagsordenen.

23. Columbia

Punktet blev vedtaget uden debat.

24. Global Climate Change Alliance, GCCA

(Politik-kohærens om horisontale aspekter, klimaændringer og migration)

Formandskabet samlede med kort varsel flere punkter under et punkt med henblik på en generel drøftelse om sammenhæng (kohærens) mellem politikkerne herunder generelle sammenhængsaspekter og især med vægt på klimaændringer og migration.

Emnet ”øget sammenhæng mellem udviklingspolitik og andre politikområder” (12 områder herunder handel, landbrug, miljø og migration) blev derfor drøftet bredt bl.a. på grundlag af et oplæg fra kommissionen. Der var bred tilslutning til danske mærkesager, herunder behovet en fortsat indsats for generel sammenhæng mellem EU-politikkerne. Det blev fremhævet, at klima og klimaændringer står højt på den fælles dagsorden. Det blev besluttet at etablere en ”Global Alliance for Klimaændringer”, der dels skal markere EU’s fulde støtte til processen fra klimamødet på Bali i december 2007 og frem til klimatopmødet i København i 2009, og dels umiddelbart støtte partnerlandenes arbejde med at imødegå konsekvenser af klimaændringer. Forslaget til rådskonklusioner om migration blev godkendt uden drøftelse af teksten i Rådet.

25. Burma/Myanmar

Punktet blev vedtaget uden debat.

26. Pakistan

Enighed om alvoren i udviklingen i Pakistan og fortsat international opfordring til bl.a. at gennemføre forfatningsmæssigt styre. Situationen i Pakistan forventes på dagsordenen for GAERC i december.